

Збірник тез
Міжнародної науково-практичної
конференції

Соціокультурні детермінанти
міжпоколіннєвої синергії:
політико-психологічний вимір

Львів — 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»
Інститут соціальної та політичної психології НАПН України
Асоціація політичних психологів України
Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Nottingham Trent University / School of Social Sciences (Great Britain)
High School of Health Sciences (Switzerland)
University of South Bohemia in České Budějovice (Czech Republic)

ЗБІРНИК ТЕЗ

Міжнародної науково-практичної конференції

**«Соціокультурні детермінанти міжпоколіннєвої синергії:
політико-психологічний вимір»**

26 березня 2026 року

Львів – 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»
Інститут права, психології та інноваційної освіти
Кафедра теоретичної та прикладної психології
Кафедра практичної психології ментального здоров'я
Інститут соціальної та політичної психології НАПН України
Асоціація політичних психологів України
Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Nottingham Trent University / School of Social Sciences (Great Britain)
High School of Health Sciences (Switzerland)
University of South Bohemia in České Budějovice (Czech Republic)

ЗБІРНИК ТЕЗ

Міжнародної науково-практичної конференції

**«Соціокультурні детермінанти міжпоколіннєвої синергії:
політико-психологічний вимір»**

Львів, 26 березня 2026 року

Львів
Видавництво Львівської політехніки
2026

Редактор-упорядник:

Карпенко З. С., доктор психологічних наук, професор кафедри теоретичної та прикладної психології, Національний університет «Львівська політехніка»

Рецензенти:

Попович І. С. – доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України

Пілецька Л. С. – доктор психологічних наук, професор

Чайка Р. М. – кандидат психологічних наук, доцент

Рекомендувала до друку та поширення через мережу

*Інтернет кафедра теоретичної та прикладної психології (протокол № 10 від 6.04.2026 р.),
Вчена рада Інституту права, психології та інноваційної освіти
НУ «Львівська політехніка» (протокол № 9/26 від 6.04.2026 р.)*

Соціокультурні детермінанти міжпоколіннєвої синергії: політико-психологічний вимір: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції, 26 березня 2026 р. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2026. – Режим доступу: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2025/pages/32963/zbirnik-tez-konferencii.pdf>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова українська.

ISBN 978-966-994-160-2

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Соціокультурні детермінанти міжпоколіннєвої синергії: політико-психологічний вимір» (Львів, 26 березня 2026).

У збірнику представлено епістемологічні підходи до аналізу трансгенеративної ідентичності, особливості її символічного конструювання в умовах метамодерну; проблеми міжпоколіннєвої синергії та становлення меритократичних принципів у транзитивних суспільствах; роль медіа й цифрових технологій у процесах політичної соціалізації різних поколінь. Окреслено практичні стратегії забезпечення вікової різноманітності та ефективної міжпоколіннєвої взаємодії в умовах суспільних трансформацій.

Рекомендовано психологам, соціологам, політологам, філософам культурологам, педагогам та всім зацікавленим особам.

УДК 316.6:32:316.346.32

Олена Галян	
Розвиток суб'єктності дитини у вимірі міжпоколінневої синергії: стратегії підготовки сучасного вихователя.....	298
Марія Комарницька, Зіновія Карпенко	
Самоефективність працівників рекреаційних закладів як фактор професійної взаємодії з різновіковими клієнтами.....	301
Магдалина Барчій, Ольга Воронова	
Вікові аспекти психологічної резильєнтності особистості в умовах війни.....	305
Мар'яна Мороз, Діана Логвінова	
Вікові особливості резильєнтності дорослих в умовах війни.....	310
Зоряна Адамська	
Медіація як альтернативний метод вирішення конфліктів у студентській групі.....	313
Мирослава Алексєєва, Зоряна Гнатів	
Особливості сприймання музики як психоемоційного ресурсу міжпоколінневої комунікації в умовах кризових та трансформаційних процесів.....	316
Олександра Дида	
Міжпоколіннева синергія у відтворенні науково-творчого потенціалу: психологічний аналіз виховних методів у сім'ї професора Рудницького....	319
Людмила Міхеєва, Ольга Яблонська	
Самооцінка жінок середнього віку в контексті его-станів транзакційного аналізу.....	323
Олександр Куций	
Синергія та темпоральні явища в організаційно-психологічних оцінках: результати пілотного дослідження.....	328
Владислав Кириченко	
Проблематика доказовості та вимірюваності ефектів групової психодинамічної терапії у крос-секційному вимірі.....	332
Вікторія Ватилик	
Стратегії міжпоколінневої взаємодії в умовах воєнної та соціальної нестабільності.....	335
Ліліана Кудрик, Ніна Лященко	
Мотиваційні чинники праці освітян середнього віку в сучасних умовах....	329
Ярина Шевчук	
Вікові особливості застосування механізмів психологічного захисту.....	341
Тетяна Лаба, Діана Логвінова	
Саморегуляція молоді в умовах війни.....	346
Іванна Оліяр, Зіновія Карпенко	
Взаємозв'язок прокрастинації з типами темпераменту студентів: очікування старших і реальність юних.....	350

Висновки та практичні рекомендації. Міжпоколіннева синергія в умовах війни реалізується через конструктивне взаємодоповнення ресурсів: молодше покоління (21–30 років) інтегрує в суспільну взаємодію когнітивну гнучкість, мобільність та динамізм, тоді як представники зрілої дорослості (31–40 років) виступають гарантами соціальної стабільності, спираючись на розгалужені мережі підтримки та накопичений досвід. Результати дослідження підкреслюють, що психологічна стійкість дорослих у кризовий період є складним багаторівневим конструктом. Виявлена специфіка – схильність молоді до інтенсивнішого переживання тривоги на фоні вищої соціальної залученості та екстраверсії зрілих дорослих – вказує на стратегічну потребу в диференційованому підході до фасилітації міжпоколіннєвого діалогу.

Для утвердження соціальної синергії необхідно впроваджувати практики спільного вирішення кризових завдань, де рефлексивний досвід старшого покоління поєднується з адаптивним потенціалом молоді. Це дозволяє не лише ефективно долати травматичний досвід війни, а й формувати цілісну стратегію національної резильєнтності як ресурсу для демократичного розвитку суспільства.

Зоряна Адамська

*доцент кафедри психології розвитку та консультування
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка, кандидат психологічних наук
zoryanada@ukr.net*

МЕДІАЦІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ МЕТОД ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ У СТУДЕНТСЬКІЙ ГРУПІ

Актуальність. В умовах сучасних закладів вищої освіти, де студенти з різних соціальних, культурних і психологічних середовищ зіштовхуються одне з одним в одному освітньому просторі, питання взаємодії, комунікації та ефективної психологічної підтримки набувають особливої актуальності. Від того, чи створене в освітній установі комфортне і підтримуюче середовище, залежить не лише успішність професійного становлення майбутніх фахівців, а й сприятливий психологічний клімат у колективі, що, своєю чергою, запобігає виникненню міжособистісних конфліктів. У цьому контексті особливої актуальності набувають дослідження, спрямовані на обґрунтування ефективних методів зниження рівня конфліктності в студентських групах.

Аналіз наукових праць, присвячених проблемі конфліктності в студентському середовищі (Л. Березовська, Л. Волченко, С. Гарькавець, Л. Долинська, В. Зарицька, С. Калаур, К. Лисенко-Гелемб'юк, Г. Ложкін, Н.

Макарчук, О. Мирошник, Н. Підбуцька, Н. Пов'якель, І. Середницька, Т. Чаусова, О. Юрков, А. Яцюк та ін.) свідчить про її складність та багатогранність. Так, О. Мирошник у своєму дослідженні аналізує взаємозв'язок конфліктності з композицією студентської групи за ознаками статі (Мирошник О., 2021). Д. Усик відзначає, що конфлікти в студентській групі виникають переважно у відповідь на перешкоду для досягнення двох видів цілей: первинних і вторинних. Первинними дослідник називає основні цілі освітньої діяльності, а вторинними – особисті цілі спільної освітньої діяльності (Усик Д. Б., 2025). Т. Чаусова та Н. Сіркізюк однією з причин міжособистісних конфліктів в студентських групах визначають тривожність (Сіркізюк Н., Чаусова Т., 2024).

Однак попри чисельність і різноплановість існуючих на сьогодні наукових розвідок, присвячених темі конфліктів у студентському середовищі, все ще недостатньо обґрунтованими залишаються ефективні методи вирішення групових конфліктів. Саме тому **метою** цієї статті стало теоретичне обґрунтування медіації як альтернативного методу вирішення конфліктів у студентській групі.

Результати дослідження. Студенти з різних соціальних, культурних і економічних середовищ можуть мати різні погляди на життя, що часто призводить до непорозумінь та конфліктів. Оскільки університети є місцем зустрічі людей з різним життєвим досвідом, особливостями виховання і культурними відмінностями, конфлікти є невід'ємною частиною міжособистісних стосунків у студентських групах. Аналіз соціально-психологічних причин виникнення конфліктів у студентських групах показав, що основними з-поміж них є: низький рівень згуртованості, недостатній рівень розвитку комунікативних здібностей, невміння налагоджувати контакти з іншими, боротьба за лідерські позиції в групі, а також соціальні стереотипи, що мають місце серед студентства. Визначення цих чинників є важливим для розуміння динаміки студентських стосунків і ефективного вирішення конфліктних ситуацій у колективі.

Сучасна психологічна практика налічує чималий спектр методів, спрямованих на вирішення конфліктів: переговори, примирювальні та арбітражні процедури тощо. Однак одним із найбільш ефективних методів вирішення конфліктів на сучасному етапі більшість дослідників (І. Андрійчук, А. Біцай, Н. Бондарчук, С. Василів, О. Кірдан, З. Красіловська, С. Мамчур, Н. Пов'якель, Т. Подковенко, М. Поліщук, Л. Скібіцька, О. Стеценко, Д. Фолгер, А. Француз та ін.) називає медіацію. Вона включає в себе застосування нейтральної третьої сторони, яка сприяє конструктивному діалогу між сторонами конфлікту, допомагаючи їм знайти прийнятне для всіх рішення. Важливою характеристикою медіації є те, що вона базується на принципах добровільності, конфіденційності та нейтральності, що дозволяє створити атмосферу довіри й взаємоповаги.

Застосування медіації в студентських групах має велике значення для підтримки психологічного клімату в колективі, формування культури взаємоповаги та толерантності серед молоді. Медіація в таких умовах сприяє не лише зниженню рівня конфліктності, а й розвитку соціальних і комунікативних навичок студентів, що є важливими для їх подальшого професійного та особистісного розвитку. Важливим аспектом медіації є те, що вона дозволяє сторонам конфлікту не лише вирішити конкретне питання, а й навчитися конструктивно взаємодіяти в майбутньому (Скібіцька Л. І., 2007).

Одним із головних завдань медіації в студентських групах є створення атмосфери, яка сприяє зняттю емоційної напруги, що накопичилася у процесі конфлікту. Важливо, що медіатор не лише виступає в ролі посередника, а й може допомогти учасникам конфлікту переглянути свої уявлення та погляди на ситуацію, стимулюючи їх до більш конструктивної взаємодії. Відповідно, результатом медіації є не тільки конкретне вирішення конфлікту, а й зміна ставлення студентів до взаємодії в колективі. Медіація також важлива для розвитку навичок активного слухання, емпатії та самоконтролю, що є необхідними для успішної соціалізації студентів. Вона сприяє розвитку конструктивної комунікації, вчить вирішувати проблеми мирним шляхом, без застосування насильства або агресії. Медіатор виступає в ролі фасилітатора, котрий допомагає студентам знайти спільну мову і розв'язати конфлікт без стороннього втручання.

Для того, щоб медіація стала ефективним інструментом вирішення конфліктів у студентських групах, необхідно створити умови для її впровадження: формування навичок медіації серед викладачів і студентів, створення підтримуючого середовища, яке сприятиме розвитку конструктивного діалогу, а також організацію спеціальних тренінгів для медіаторів (Атаманчук Н., 2024).

Важливо, щоб медіатор був не лише обізнаний з техніками медіації, а й мав досвід роботи в студентському середовищі, розумів специфіку конфліктів, що можуть виникати серед студентів, і був здатний реагувати на емоційні та соціальні аспекти конфлікту. Медіація в студентських групах дозволяє знижувати рівень конфліктів не лише через ефективне вирішення поточних суперечок, а й через превенцію можливих ситуацій, що можуть призвести до конфліктів у майбутньому. Вона може бути використана як в організаційних ситуаціях, так і в міжособистісних взаємодіях між студентами. Це дає можливість підтримувати здоровий психологічний клімат у групі та забезпечує сприятливе і комфортне освітнє середовище, де студенти можуть зосередитися на своїй навчальній діяльності, а не на вирішенні конфліктних ситуацій (Пірен М. І., 2007).

Висновки. Підбиваючи підсумки, важливо зазначити, що ефективність медіації як альтернативного методу вирішення конфліктів у

студентських групах залежить від багатьох факторів, таких як рівень довіри між учасниками конфлікту, готовність сторін до компромісу, рівень емоційної зрілості студентів та вміння медіатора налаштувати конструктивний діалог. Чим більше учасники конфлікту готові до співпраці, тим більша ймовірність того, що медіація принесе успішні результати. Важливою умовою для цього є нейтральність медіатора, адже саме вона дозволяє забезпечити справедливість процесу і дати можливість кожній стороні висловити свою думку. Сутність медіації як процесу також полягає в тому, що вона дозволяє зберігати соціальні зв'язки і взаємоповагу серед учасників конфлікту, оскільки вони самі знаходять рішення, яке задовольняє всі сторони. Це відрізняє медіацію від більш традиційних методів вирішення конфліктів, таких як арбітраж або суд, де рішення приймається сторонньою особою, яка не завжди враховує інтереси учасників конфлікту в повному обсязі. Медіація сприяє не тільки розв'язанню конкретних конфліктів, а й розвитку соціальних навичок, що необхідні для забезпечення здорового та продуктивного освітнього процесу.

Алексеева Мирослава

*здобувач першого рівня вищої освіти за спеціальністю
С4 – Психологія, Національний університет «Львівська політехніка»
Myroslava.Aleksieieva.PS.2025@lpnu.ua*

Зоряна Гнатів

*доцент кафедри теоретичної та прикладної психології
Національного університету «Львівська політехніка»,
кандидат філософських наук
Zoriana.Ya.Hnativ@lpnu.ua*

ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙМАННЯ МУЗИКИ ЯК ПСИХОЕМОЦІЙНОГО РЕСУРСУ МІЖПОКОЛІННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ТА ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

У сучасних умовах суспільних трансформацій, пов'язаних із кризовими явищами, соціальними змінами та досвідом колективної травматизації, особливої ваги набуває проблема збереження психологічного благополуччя та налагодження ефективної міжпоколіннєвої взаємодії. Різні покоління мають відмінний життєвий досвід, цінності та способи інтерпретації реальності, що нерідко призводить до непорозумінь або конфліктів. У цьому контексті актуальним є пошук універсальних засобів комунікації, здатних подолати ці бар'єри.